

Publisko pakalpojumu sniedzējiem

Publicēts: 09.04.2020.

Covid-19 infekcijas ierosinātājs izplatās:

- tieši kontaktējoties ar inficētu personu;
- ar sīkiem pilieniem, kas rodas inficētajai personai runājot, šķaudot vai klepojot;
- netieša kontakta ceļā, pieskaroties virsmām un priekšmetiem, kas piesārņoti ar elpceļu izdalījumiem.

Piemēram, inficēšanās var notikt:

- esot divu un mazāk metru attālumā no inficētas personas, kura runā, klepo vai šķauda;
- pieskaroties inficētās personas ķermenim, piemēram, skūpstoties vai sveicinoties un pēc tam pieskaroties sev (mutei, acīm vai degunam) ar nenomazgātām rokām;
- pieskaroties virsmām vai priekšmetiem, piemēram, durvju rokturiem, kam ir pieskārusies inficētā persona un pēc tam pieskaroties sev (mutei, acīm vai degunam) ar nenomazgātām rokām.

Piedāvājot publiskos pakalpojumus, kurus izmanto liels cilvēku skaits, pakalpojumu sniedzējiem ir ieteicams rūpīgi izvērtēt pakalpojuma sniegšanas pamatotību, iespējamos ieguvumus un riskus. Vienlaicīgi publisko pakalpojumu sniedzējiem ir jāievēro MK noteikumos Nr. 360 par "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai" noteiktais.

Ņemot vērā minēto publisko pakalpojumu sniedzējiem, t.sk. arī pakalpojumu saņēmējiem ir jāievēro sekojošie profilakses pasākumi:

Aizsardzības pasākumi:

- ja darbiniekam, veicot darba pienākumus, parādās elpceļu infekcijas slimības pazīmes (paaugstināta temperatūra, klepus, rīkles iekaisums, elpas trūkums), un darbinieks nav bijis ārvalstīs kā arī nav bijis kontaktpersona Covid-19 inficētai personai, darbinieka pienākums ir pārtraukt darba pienākumu veikšanu un doties mājās kā arī telefoniski sazināties ar ģimenes ārstu, lai vienotos par turpmāko ārstēšanas režīmu;
- iestādes darbiniekam, kuram ir apstiprināta Covid-19 saslimšana, ir pienākums stingri ievērot karantīnu mājās un darbā atgriezties tikai ar ārsta norādījumu (kad ārsts ir noslēdzis darbnespējas lapu);

Ja tiks konstatēts Covid-19 infekcijas gadījums, kas būs saistīts ar konkrēto pakalpojuma sniedzēju, Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologi noteiks īpašus pretepidēmijas pasākumus atbilstoši konkrētajai situācijai un sniegs individuālas rekomendācijas iestādes vadībai, kā arī lems par karantīnas noteikšanu iestādei.

- nesniegt pakalpojumus personām, kurām atbilstoši MK noteikumiem Nr. 360 par "Epidemioloģiskās drošības pasākumi COVID - 19 infekcijas izplatības ierobežošanai" ir noteikta pašizolācija vai mājas karantīna. Pakalpojuma sniedzējam jāizvairās no kontakta ar cilvēkiem, kuri atgriezušies no ārvalstīm, kuri bijuši kontaktā ar Covid-19 inficētu personu kā arī kuriem ir radušās elpceļu infekcijas pazīmes (paaugstināta temperatūra, klepus, rīkles iekaisums, elpas trūkums).

Nodrošinot pakalpojuma sniegšanu klātienē, t.sk. arī klientu mājās, pirms pakalpojuma sniegšanas darbiniekam ir jāveic klienta aptauju, lai noskaidrotu vai cilvēks neatbilst kādai no personu grupām, kam ir noteikts pienākums ievērot mājas karantīnu vai pašizolāciju un atteikt pakalpojumus šādiem cilvēkiem, kā arī atteikt pakalpojumus cilvēkiem ar elpceļu infekcijas pazīmēm (paaugstināta temperatūra, klepus, rīkles iekaisums, elpas trūkums).

Higiēnas pasākumi:

- nodrošināt darbiniekus un klientus ar iespējām roku higiēnai – siltu ūdeni, šķidrajām ziepēm, roku susināšanas līdzekļiem un spirtu saturošiem roku dezinfekcijas līdzekļiem. Roku mazgāšana nodrošina vislabāko aizsardzību pret Covid-19, piemēram, lietojot vienreiz lietojamus cimodus, infekcijas ierosinātājs var saglabāties uz cimdium un ar tiem pieskaroties sejai, var notikt inficēšanās;
- nodrošināt klientiem iespēju lietot individuālus, vienreiz lietojamus priekšmetus (piemēram, pildspalvas) kā arī izmest tos pēc lietošanas;
- izvairīties no skaidras naudas norēķiniem, izmantojot bezkontakta norēķinus vai norēķinus ar karti;
- nodrošināt biežu iestādes telpu un virsmu tīrīšanu, t.sk. dezinfekciju. Tiek rekomendēts izmantot ir 70% etanola, 0,5% nātrija hipohlorīta vai citus dezinfekcijas līdzekļus, kuri ir efektīvi pret apvalkotajiem (corona) vīrusiem, piemēram, 70% izopropanola saturošus līdzekļus. Ar minētajiem dezinfekcijas līdzekļiem ieteicams tīrīt virsmas un priekšmetus, ar kuriem bieži saskaras cilvēki, piemēram, durvju rokturus, galdu virsmas, krēslu roku balstus, virsmas tualetēs, krānus u.c. Plašāk par ieteikumiem:

Tīrīšana un dezinfekcija

- nodrošināt, lai iestādes telpās būtu laba ventilācija;
- iespēju robežās samazināt kopīgi lietoto virsmu un priekšmetu skaitu (t.sk. skārienjūtīgos ekrānus, datorus, tastatūras, peles, papirus u.c.).

Papildu pasākumi:

- Informēt darbiniekus, t.sk. klientus par Covid-19 simptomiem un individuāliem profilakses pasākumiem (piemēram, uz informatīvajiem video ekrāniem vai drukātā veidā), nodrošinot šādas informācijas pieejamību:
  - saslimstot ar akūtu elpceļu infekcijas slimību (paaugstināta temperatūra, klepus, rīkles iekaisums, elpas trūkums) nekavējoties sazināties ar ārstu un nedoties uz darbu, izglītības iestādi, neapmeklēt sabiedriskas vietas, neizmantot sabiedrisko transportu un maksimāli ierobežot jebkādu kontaktus, lai neinficētu citus cilvēkus;
  - neklepot un nešķaudīt citiem virsū. Klepojot un šķaudot nosegt muti un degunu ar vienreizlietojamo salveti, kuru pēc lietošanas izmest atkritumos, un pēc tam nomazgāt rokas;
  - ja nav pieejamas vienreizlietojamās salvetes vai kabatlakatiņš, klepot vai šķaudīt iekšējā elkoņa locītavas virsmā (piedurknē), bet nedarīt to plaukstā;
  - neļaut, ka pašam šķauda vai klepo virsū (pēc iespējas ietverot ne mazāk kā divu metru distanci no slimajām personām);
  - rūpīgi mazgāt rokas ar ziepēm pēc sabiedrisku vietu apmeklēšanas; ja nav iespējams nomazgāt rokas, izmantot spirtu saturošu roku dezinfekcijas līdzekli;
  - atcerēties, ka skārienjutīgās ierīces, piemēram, viedtālrunu virsmas arī var būt piesārņotas ar vīrusiem un baktērijām, tādēļ ieteicams regulāri tās tīrīt, izmantojot spirtu saturošus dezinfekcijas līdzekļus;
  - nepieskarties mutei, acīm vai degunam, kamēr nav nomazgātas rokas;

<https://www.spkc.gov.lv/lv/publisko-pakalpojumu-sniedzjiem>